

NAŠA MOČ

LIST ZA ČLANE VZAJEMNE ZAVAROVALNICE V LJUBLJANI

Izhaja dvanajstkrat na leto. — Celoletna naročnina za člane Vzajemne zavarovalnice Din 1.—, za vse ostale Din 16.—

Izdaja: Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani, — Uredništvo in uprava v Ljubljani, Miklošičeva cesta 19, telefon 25-21 in 25-22.

LETNIK II.

SEPTEMBER 1937

ŠTEV. 9

Naš predsednik — biseromašnik

Vzajemni zavarovalnici je božja Previdnost naklonila že mnogo radostnih dni. Saj je ves njen 37 letni razvoj kot en sam sončni dan, v katerem pa božje sonce še dolgo ne bo doseglo najvišjo nebesno stran. Kljub mnogoterim težavam, ki jih je prinesel čas, pa tudi slabi ljudje, je rast Vzajemne zavarovalnice kot radosten polet ponosnega orla k višavam, kjer ni zemskega prahu in ni človeške grdobije. A dneva, kakršna sta bila za Vzajemno zavarovalnico letošnji 8. in 10. avgust, sta vendar le edinstvena. Kaj se je zgodilo?

Dne 8. avgusta je daroval naš predsednik preč. gospod kanonik ljubljanskega stolnega kapitlja v stolnici sv. Nikolaja svojo biserno sveto mašo. A 10. avgusta je svojo diamantno daritev ponovil v kapeli Vzajemne zavarovalnice.

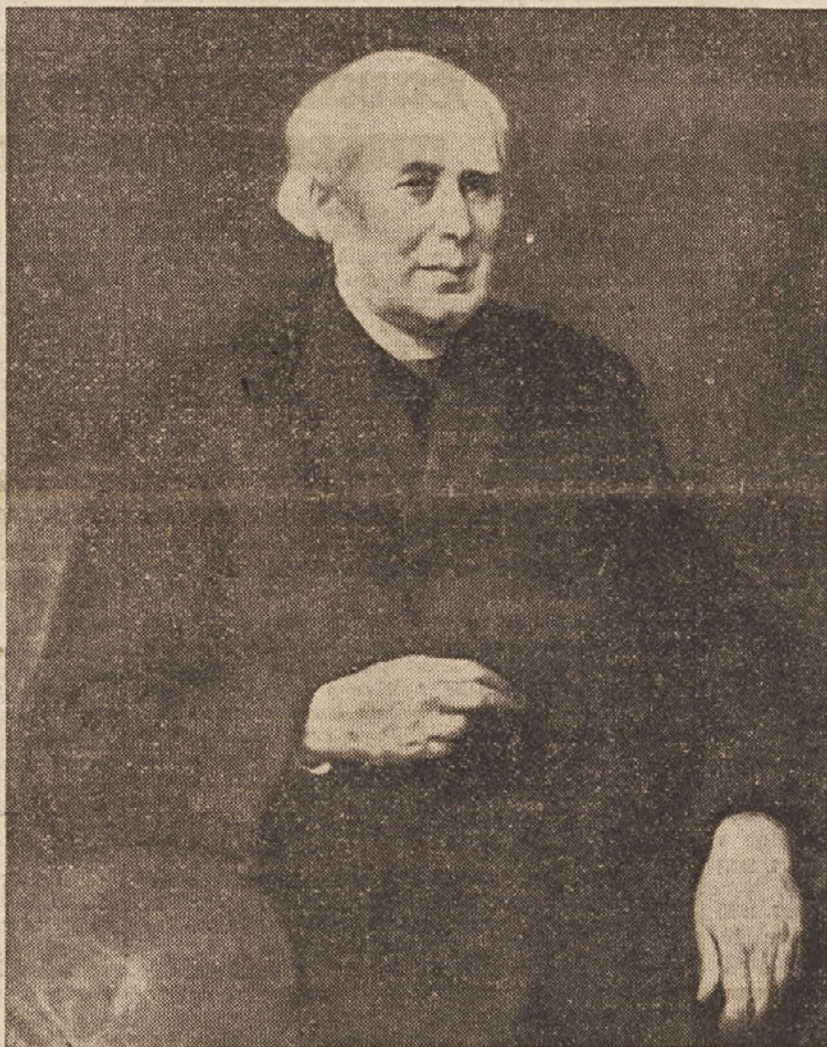
Bilo bi predolgo opisovati eno in drugo slovesnost. Mnogo je bilo o njih povedanega v drugih časopisih. A hvaležnost in spoštovanje, ki ga visoki slavljeneec brez sleherne hlimbe uživa predvsem v nadzorstvu in ravnateljstvu Vzajemne zavarovalnice, ljubezen, ki mu jo dolguje vse uslužbenstvo Vzajemne, priznanje, ki mu ga upravičeno izkazuje vse naše zavarovalstvo in vsa slovenska

javnost, naj najde vsaj skromen izraz tudi v našem listu, katerega prvi prijatelj in varuh je gospod jubilan.

Naj ve naš slavljeneec, da smo nanj kot svojega predsednika iskreno ponosni! Zakaj?

On je slovenski duhovnik!

Že ta resnica pove več, kot bi moglo povedati dolgo govorjenje o rasti in moči Vzajemne zavarovalnice. Kanonik Sušnik je namreč duhovnik, ki svojo vzvišeno in sveto duhovniško službo izvršuje v neomajni zvestobi do svojega visokega poslanstva. On ve, da je le Bog, ki daje rast. Tudi mi vsi to vemo, a kako klavrno je ob uri izkušnje naše upanje. Za slavljenca pa vemo, da je svoje upanje plodil v neprestani daritvi in molitvi. Le katoliški duhovnik je zmožen ves se dati narodu, hoditi ravno pot, pa naj je še tako trnjeva, graditi narodu tudi zemsko srečo, pa čeprav z žrtvovanjem svoje osebnosti. Kakor se morda komu sredi sedanjega materialističnega sveta zdi smešno, je vendarle res, da morejo človeška dela postati trajno velika in plodna le, ako so usidrana v veri in računajo

z milostjo. Naš slavljeneec je bil in — hvala Bogu — še vedno je oni v božjih virih zasidrani temeljni kamen našega zavoda. Šele ob poslednji uri božje Pravice bomo pač zvedeli, koliko ljubečih molitev in koliko z brezpogojnim upanjem ožarjenih rotenj je naš predsednik poslal neskončni Dobroti za dobro našega zavoda. Vse pa je bilo vedno storjeno le in edino zavoljo tega, ker je bil slavljeneec vedno globoko prepričan, da je Vzajemna našemu narodu potrebna, nujno potrebna, da z rastjo našega zavoda raste moč, samozavest, življenjska sila celega naroda. Kot pravi duhovnik tudi kot predsednik gospodarsko tako izpostavljenega zavoda, kot je Vzajemna, gospod kanonik Sušnik ni poznal brezobzirnosti, špekulacije na račun poštenja in pravičnosti, neiskrenosti v poslovanju, on je vedno hotel, da se uveljavijo tudi v zavodovem poslovanju načela krščanske pravičnosti, pa naj je šlo za razmerje do konkurenčnih zavodov ali za ureditev službenega in gmotnega položaja zavodovih uslužbencev in sodelavcev ali za izvajanje zavarovalnih pogodb napram članom zavoda. Vsi so mu enako pri sreč, vseh težnje in hotenja so mu enako razumljiva, ker

v vseh gleda v prvi vrsti božje stvari. Kanonik Sušnik — duhovnik — naš ponos! — A še smo nanj ponosni, ker je

gospod širokega obzorja.

Pravilno je ob priliki biseromašniške slovesnosti rekel podpredsednik Vzajemne zavarovalnice, ljubljanski župan g. dr. Juro Adlešič, da bi bil mogel biseromašnik s svojimi umskimi zakladi postati ne le zase in za svoj narod slaven, temveč tudi bogat, če bi bil svoje naravne talente vpregel v službo prirodoznanstva. Nešteta so dela, plod njegovega uma. Prirodozlovcem, zlasti še zvezdoslovcem, gledajo v njem patriarha slovenske znanosti. In tak mož je naš predsednik. On, ki pod drobnogledom odkriva prečudni svet nam nevidnih bitij, on, ki z daljnogledom in številkanj meri pota zvezd v silnih daljah vsemirja, on je pač poklican, da posebno tenkočutno prisluhne potrebam slovenskega naroda v zavarovalstvu. Odtod ona čudovita preudarnost, ki spremlja vse njegovo delo v Vzajemni zavarovalnici, preudarnost, ki je zahtevala v razvoju zavoda vedno le prirodnost in odklanjala vsako nenaravno

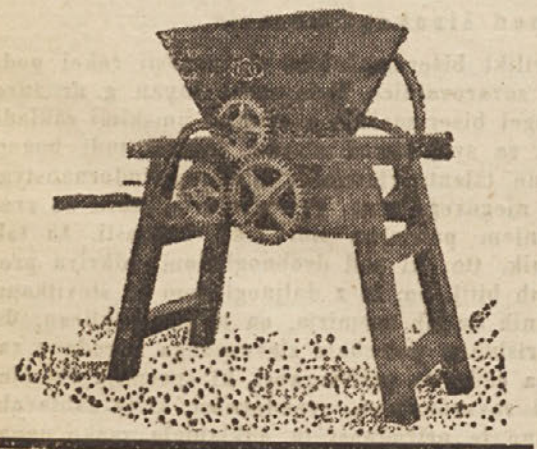
Javne zahvale

Podpisani se zahvaljujemo Vzajemni zavarovalnici v Ljubljani za solidno cenitev požarne škode in prosimo, da našo zahvalo v spodbudo drugim zavarovancem objavite v »Naši moči«.

- Triler Janez, Stari dvor 21, p. Škofja Loka
(Gorelo 1. 8. 1937)
- Brodnik Anton, Kompolje 35, p. Videm
(Gorelo 8. 6. 1937)
- Seagnetti Franc, Ljubljana, Mestni log
(Gorelo 16. 7. 1937)
- Kramberger Matija in Neža, Ločič 22, p. Sv. Boltenk
(Gorelo 12. 7. 1937)
- Vesel Pavla, Sodražica na Dol.
(Gorelo 16. 7. 1937)
- Ferkolj Janez, Zloganje 14, p. Škocjan pri Mokronogu
(Gorelo 30. 6. 1937)
- Ferme Ivan, Zg. Rečica, p. Laško
(Gorelo 15. 6. 1937)
- Pesek Franc, Trnice 20, p. Št. Janž na Drav. p.
(Gorelo 19. 6. 1937)
- Hamersak Martin in Ivana, Ročica 51, p. Sv. Jakob v Slov. gor.
(Gorelo 28. 6. 1937)
- Šarlah Rudolf, Dobležiče 32, p. Pilštanj
(Gorelo 4. 7. 1937)
- Nedeve Franc, Vranska gorca, p. Kozje
(Gorelo 11. 7. 1937)
- Voh Martin, Silova 19, p. Velenje
(Gorelo 8. 7. 1937)
- Grobelnik Antonija, Škalske Cirkovce 3, p. Velenje
(Gorelo 6. 7. 1937)
- Vrščič Jakob, Trnovska vas 52, p. Sv. Boltenk v Slov. gor.
(Gorelo 2. 7. 1937)
- Rahle Ignac, Gladomes 8, p. Sv. Venčeslav
(Gorelo 23. 7. 1937)
- Kozmus Karol in Frančiška, Lahov graben 10, p. Jurklošter
(Gorelo 17. 7. 1937)

RES prvovrstne sadne mline in druge stroje nabavite pri trdkri

FERDO SMOLA
Sv. Jurij ob južni železnici

ravno zaganjanje in izrabljanje hipne konjunktore. Njegov predorni pogled v prirodo-znanstvu je bil po Previdnosti dani instrument za miren, a zato tem učinkovitejši razvoj Vzajemne. Zato: naš predsednik — znanstvenik — naš ponos! A on je tudi

mož čudovite skromnosti.

Današnja družba trpi pod navalom »vodilnih osebnosti«. Ljudje praznih glav in še bolj praznih sre se v brezobzirni medsebojni borbi trgajo za visoke položaje in gmotne koristi omogočujoča mesta. V tej borbi se jim ne vidi nobeno sredstvo preogabno, ako le more napihnuti njih umišljeno veličino. V tej borbi so ti samozvanci pripravljeni zavreči vsa načela krščanske morale, pravičnosti in dolžne bratske ljubezni, ako to godi njih brezmejnemu pohlepu po oblasti in udobju. Tem več je v takih časih vredna osebnost, ki je zrastle v velmoža iz lastnega

notranjega bogastva, a vse pripisuje le Duhu, ki neviden ustvarja nova čudesa. Ko tak mož stoji na vrhu svojega zaslužnega dela, se mu vendar zdi vse skupaj le gola dolžnost, ki jo je moral storiti. Sam noče ne priznanja in ne hvale in je najsrečnejši, ko ga nihče ne omenja. Tak je naš predsednik, o katerem vemo, da nam bo te vrstice zameril, v kolikor bo seveda to njegova ljubeznivost dopuščala. In na takega gospoda smo res lahko ponosni!

Gospod predsednik! Ob bisernem mašniškem jubileju, tem božjem daru, ki se ga tako redko kateri deležni, se klanjamo Vaši duhovniški veličini, občudujemo dela Vašega uma in smo srečni ob Vaši voditeljski skromnosti! Božja Dobrota naj Vas ohranja tja do železne svete maše in preko nje v čast slovenski duhovščini, v korist in rast Vzajemne zavarovalnice ter v slavo slovenskega naroda.

I. P.

Zavarovalnice čestitajo našemu predsedniku

K svoji biserni sveti maši je prejel naš predsednik gospod kanonik Ivan Sušnik z vseh strani veliko število čestitk in iskrenih želja za še dolgo življenje. Med drugimi so mu izrazile svoje čestitke mnoge zavarovalnice. Te čestitke so značilne za ugled, ki ga naš predsednik uživa v zavarovalstvu. Našim bralcem podajamo le nekatere izmed številnih čestitk:

Ravnatelj »Savec, podružnice v Ljubljani, g. dr. Leo Skala, piše med drugim:

Bili ste vedno mož na svojem mestu, ne samo kot služabnik božji, temveč tudi kot človek in kot predsednik Vzajemne zavarovalnice. Da bi bilo tako še nadalje, ki ga naš predsednik uživa v zavarovalstvu. Našim bralcem podajamo le nekatere izmed številnih čestitk:

Sama podružnica »Savec v Ljubljani je sledeče sporočila:

Bog Vam je naklonil izredno čast, da ste pri polni telesni in duševni moči praznovali biserno mašo. — Prejmite k temu izrednemu jubileju naše najpriskrenejše čestitke z iskreno željo, naj Vam Bog nakloni še mnogo let, da boste ne samo kot božji služabnik delali Bogu v čast, temveč tudi kot predsednik še nadalje z večjo roko vodili naš slovenski zavarovalni zavod Vzajemno zavarovalnico.

Podružnica »Dunavac v Ljubljani je takole čestitala:

Blagovolite sprejeti k izrednemu jubileju daritve biserne sv. maše naše najedanejšje čestitke, h katerim se pridružujemo naše najiskrenejše želje, da Vam Vsegamogočni podeli za Vaša plemenita udejstvovanja na kulturnem, karitativnem in gospodarskem polju v blagor našega naroda še mnogo zadovoljnih let.

Gornji jubilej Vašega dušnopastirskega poslanstva si dovoljujemo uporabiti, da se Vam tudi poklonimo kot soustanovitelju in dolgoletnemu predsedniku ugledne »Vzajemne zavarovalnice«, s katero smo vedno bili in tudi želimo ostati v dobrih poslovnih odnosih.

Ravnateljstvo »Zedinjene zavarovalnice« v Ljubljani piše:

Ob Vašem redkem jubileju dovolite, da se tudi jaz pridruživim gratulantom z iskreno željo, da bi še dolgo let vodili z dosedanjim vnuem in spretnostjo Vzajemno zavarovalnico. V Vašem delu ne vidim samo zgraditve danes tako veličastnega zavoda, ampak posebno še oni veliki uspeh, ki ga predstavlja danes Vzajemna zavarovalnica na slovenskem narodno-gospodarskem polju, namreč da je ta važna gospodarska stroka nacionalizirana. — Želim Vam obilo zdravja in dosedanjega duha pri zavodnem delu. — Vdani Vam dr. Lad. Lajovic.

G. Ignac Žislavský, ravnatelj Jadranske zavarovalne družbe v Ljubljani:

Zvedel sem, da praznujete, prečastiti gospod kanonik, 60 letnico Vašega maševanja, in si dovoljujem ob tej priliki izreči svoje najpriskrenejše čestitke s pripombo, da sem ves čas, odkar za-

stopam svojo zavarovalnico v Sloveniji, z Vašim veseloštopovanjem zavodom, t. j. »Vzajemno zavarovalnico«, kateri vzhodno predsedujete, v najboljših prijateljskih odnosih.

Podobno čestitko je poslala filijala direktorije Jadranske zavarovalne družbe v Ljubljani.

Ravnateljstvo »Jugoslavije« v Ljubljani je kratko čestitalo:

Ob šestdesetletnici Vašega mašništva, ko obhajate svoj jubilej, Vam naš zavod iskreno čestita. Ob tej priliki želimo, da ostanemo z zavodom, ki mu predsedujete že dolgo vrsto let, tudi v prihodnje v najboljših poslovnih zvezah.

Posebno prisrčno je čestitala »Croatia«:

Dovolite nam, prečastiti gospod kanonik, da se k izrednemu jubileju Vaše biserne sv. maše tudi naša zavarovalnica po podružnici v Ljubljani pridruži mnogostevilnim čestitkam v vsej iskrenosti in globokem spoštovanju.

V občudovanju Vašega plodonosnega in požrtvovalnega žiljenjskega dela želimo najtopleje, da Vam nakloni Pravični možnost, da morete delovati čim dalj uspešno za blaginjo slovenskega naroda in da ostanete še vnaprej naklonjeni zavarovalstvu, ki je imelo in bo imelo največjo korist od Vašega preudarnega vodstva v tej stroki.

Pri tej priliki izrekamo globoko hvaležnost, da so nastali pod Vašim predsedništvom med našimi zavodoma najboljši odnosi in smo trdno prepričani, da bodo te razmere v bodočnosti ne samo ostale, marveč se še poglabile, in da bodo ravno ti odnosi prispievali k ublažitvi razmer tudi med ostalimi zavarovalnicami.

Prav posebno želimo, da Vam bomo, prečastiti gospod kanonik, mogli tudi ob Vaši železni sv. maši iz vsega srca čestitati.

Dalje so čestitale še: »Rosija-Fonsiere«, »Anker«, »Commercial Union« ter »Slavija«.

V lekarni. O hribovih vedo le smešne stvari povedati. Pa niso vedno smešne, temveč največkrat bolj brihtne, kot to mestni škriči mislijo. Tako je prišel hribovec v lekarno. Ni rekel ne »mu« ne »hm«, temveč je gledal okoli po številnih stelažah. Gospod lekarnar ga prisljnjeno vpraša: »Kaj pa bo, očka?« — »Hm, hm, najbrž tega nimate.« — »O očka, pri nas se prav vse dobi.« — »A tako! Hm, novo gajžlo bi rad.«

*

Na visokem morju. Gospod Pipa ga ima že precej pod kapo. Pa se spomni, da bi bilo dobro napisati zaročenki nekaj vrstic. On piše in piše. Vidi ga krčmar in de: »E, Pipa, na vegasti pisavi bo zaročenka spoznala, da si pijan.« — Pipa pa: »Nak! Pravkar sem zapisal, da smo na visokem morju in da ladjo pretresajo silni viharji.«

Kdo vodi naše zavarovalnice?

V Zagrebu ima svoj sedež tudi v Sloveniji znana

„SAVA“

splošna zavarovalna delniška družba.

Njeno ravnanje sestavljajo sledeči gospodje:

Predsednik: dr. Svetislav Šumanović, advokat v Zagrebu, predsednik plovbe »Oceania« d.d. v Beogradu in Srbske banke d.d. v Zagrebu, član ravnateljstva in komerc. ravnatelj Jadranske plovbe d.d. na Sušaku, upravni svetnik Jadranske ladjedelniške d.d. v Splitu, Narodne banke v Beogradu in Jadransko-podunavske banke v Beogradu.

Podpredsednik: Morpurgo Edgardo, Trst, Italija, predsednik in generalni ravnatelj »Assicurazioni Generali« v Trstu in Benetkah, predsednik »L'Anonima Infotuni« v Milanu, predsednik »Prve splošne nezgodne in škodne zavarovalne družbe« na Dunaju, predsednik »L'Anonima Grandine« italijanske zavarovalnice za škode radi toče in pozavarovalne d.d.; podpredsednik sledečih družb: »Società Italiana di Riassicurazione Consorziale« v Milanu, Avstrijske zavarovalne d.d. na Dunaju, Splošne zavarovalne družbe »Heimate« na Dunaju, Zavarovalnice »Feniks« na Dunaju, Zavarovalne d.d. »Sekuritas« v Pragi, Zavarovalne d.d. »Moldavia-Generali« v Pragi, Ogrske zavarovalnice proti toči in pozavarovalne d.d. v Budimpešti, Ogrske splošne hranilnice d.d. v Budimpešti, »Unione Italiana di Riassicurazione« v Rimu, Zavarovalne d.d. »La Concorde« v Parizu, Splošne zavarovalne d.d. »General« v Bukarešti, »Société d'Assurances Générales« v Carigradu, »America Latina« d.d. v Mehiki, »Alleanza Securitas Esperia« zavarovalne d.d. v Rimu, »Lloyd Siciliano«, italijanske pomorske in pozavarovalne d.d. v Rimu, Zavarovalne družbe »Polonia« v Varšavi; upravni svetnik sledečih družb: Splošne zavarovalne družbe »Dacia-România« v Bukarešti, »Banque Franc. et Ital. p. l'Amérique du Sud« v Parizu, »Banke Handlowe« v Varšavi, »Banca Commerciale Italiana e Greca« v Atenah, »Credito Industriale« v Benetkah, Levantske zavarovalne in pozavarovalne družbe v Genovi, Zavarovalne in pozavar. družbe »Paternac« v Milanu, Zavarovalne d.d. »Deutscher Lloyd« v Berlinu, »Società Italiana d'Assicurazione Credito« v Rimu, »Caja de Prevision y Socorro« v Barceloni, »Banco Vitalicio de España« v Barceloni, Zavarovalne d.d. »Covadonga« v Madridu in »Banca Commerciale Italiana« v Milanu.

II. podpredsednik: dr. Stanko Šverljuga, senator (bivši minister) v Zagrebu, podpredsednik Jugoslovanske Union-banke Beograd-Zagreb, podpredsednik Stock Brandy Medicinal d.d. v Slav. Požegi, član ravnateljstva Jugoslovanskega Siemens d.d. v Zagrebu, upravni svetnik družb: Anglo-českoslovaške in praške kreditne banke v Pragi, »Spalato« portland cement d.d. v Splitu, Zagrebške usnjarne, Zagrebške čevljarne ter M. Gavrilović sinovi d.d. v Petrinji.

Člani ravnateljstva: Makso Antić, Zagreb, bančni ravnatelj v pok., borzni svetnik, predsednik Prve jugoslovanske tovarne za vezan les d.d. na Sušaku, upr. svet. Srbske rudarske in plavžarske industrije d.d. v Beogradu, član ravnateljstva sledečih družb: Jugoslovanske Union-banke d.d., Jugoslovanske Schicht-Lever d.d. v Osijeku, Jugoslovanskih tekstilnih tovarn Mautner d.d. v Ljubljani, Tekstilne industrije Milan Prpić d.d. v Zagrebu, Zavarovalne in pozavarovalne družbe »Rossija-Foncière« v Beogradu in usnjarske indu- »Petovica« d.d. v Ptuju ter član ravnateljstva Jadranske plovbe na Sušaku.

Nikola Berković, častni predsednik Trgovske in industrijske zbornice v Sarajevu, predsednik železarske industrije d.d. v Varešu, poslovodni podpredsednik Deželne banke za Bosno in Hercegovino v Sarajevu, podpredsednik Delniške pivovarne v Sarajevu, upravni svetnik Narodne banke v Beogradu in Splošnega jugoslov. bančnega društva v Beogradu, član ravnateljstva gozdne industrije »Slavex« v Zagrebu.

Razvoj pa tak! Iz »Venec:« »Neverjetno! Deset let nisem videl Ljubljane, pa bi je kmalu ne spoznal več. Na vse strani se je razširila. — »Prava reč! Kar mojo ženo pogledaj! Pred 10 leti sva se poročila. Takrat je bila, hm, pa jo danes pogledaj!«

Milivoj Crnadak, generalni ravnatelj v pok. »Zagreb«, predsednik sledečih družb: »Croatia«, tovarne za portland cement d.d. v Zagrebu, Prve jugoslovanske tovarne za vagone, stroje in mostove d.d. v Beogradu, »Metana« d.d. v Zagrebu, »Narodne«, mlinske in agrarne ind. d.d. v Zagrebu, A. E. G. Uniona d.d. v Zagrebu, »Slavonije«, lesne ind. d.d. v Brodu na Savi, Penkala podjetij d.d. v Zagrebu, Zagrebških papirnic d.d. in Smith & Meynier papirnic d.d. v Zagrebu, upr. svet. borze za blago in efekte v Zagrebu.

Dr. Gedeon Dundjerski, predsednik borze v Novem Sadu, veleposesnik in veleindustrialec, predsednik Jadransko-podunavske banke v Beogradu, Delniške družbe za aeroplanske motorje v Rakovici, Sladkornih tovarn Bačka d.d. v Novem Vrbasu, upr. svetnik Srbske banke d.d. v Zagrebu, »Kulpin«, tovarne za konzerve d.d. v Novem Sadu, Tovarne platna Kosta Ilić sinovi d.d. v Beogradu in Tekstilnih tovarn Kosta Ilić d.d. v Beogradu.

Dr. Valter pl. Fischel, ravnatelj na Dunaju, predstavnik zavarovalnice »Assicurazioni Generali« na Dunaju, upr. svet. Avstrijske zavarov. d.d. in I. splošne nezgodne in škodne zavarov. družbe na Dunaju, upr. svetnik »Aquila S. A. Tecnico-Ind.« v Trstu, član nadzorstva »Polonia«, zavarov. družbe v Varšavi, S. Fränkel d.d. v Neustadtu na Gor. Sleskem ter »Inve«, blagovne kompenzac. družbe na Dunaju.

Michele Sulfina, generalni ravnatelj zavarovalnice »Assicurazioni Generali« v Trstu, upravni svetnik »Feniks« na Dunaju, I. splošne nezgodne in škodne zavarov. družbe na Dunaju, »General« Societate Romana de Asigurari Generale S. A. v Bukarešti, »Steaua României«, zav. d.d. v Bukarešti ter »Moldavia Generali«, zav. d.d. v Pragi.

Dr. Angelo Ara, namestnik gener. ravnatelja zavarovalnice »Assicurazioni Generali« v Trstu.

Franjo Szabo, bančni ravnatelj v Zagrebu, upravni svetnik, član ravnateljstva i. t. d. sledečih družb: Prve hrvatske štedionice, Banke za poljedelski kredit d.d. v Zagrebu, »Sana«, ind. mavca in umetnih gnojil, d.d. v Zagrebu, Hotelske in kopalniške stavbene d.d. v Zagrebu, »Pionirja«, d.d. za gradbena podjetja v Zagrebu, Vukovarske predilnice, »Elina«, jugoslovanske družbe za elektr. ind., »Bitumen«, hrvatske d.d. za vnovčevanje zemeljskih plinov in olj, »Uljanika«, petrolejske d.d. v Zagrebu, Zagrebških ledarn d.d., »Narodne«, mlinske in agrarne ind. d.d. v Zagrebu, Prvega osiješkega valjičnega mlina, »Doberlinac«, premogokopne d.d. v Zagrebu, Jugoslovanske lesne destil. d.d. v Zagrebu, »Acetika«, d.d. v Zagrebu, Delniške družbe Bothe in Erman v Zagrebu ter »Slavonije«, lesne ind. d.d. v Brodu na Savi.

Stevan Tubić, ravnatelj in upr. svet. Srbske banke v Zagrebu, upr. svet. plovbe »Oceania« d.d. v Beogradu ter Jadranske plovbe na Sušaku, član ravnateljstva Jugoslovanske Schicht-Lever d.d. v Osijeku in Vilhar d.d. na Sušaku.

Stevan Karamata, generalni ravnatelj in upravni svetnik Jadransko-podunavske banke v Beogradu, predsednik d.d. Vilhar na Sušaku, podpredsednik Srbske rudarske in plavžarske industrije d.d. »Sartid« v Beogradu, član ravnateljstva Strojnih tovarn in livarn d.d. v Ljubljani, svetnik ravnateljstva Jadranske plovbe na Sušaku.

Dr. Mihajlo Kolin, ravnatelj Jugoslovanskega Lloydja v Zagrebu.

Inž. František Zita, zavar. ravnatelj v Pragi, gener. ravnatelj in upr. svet. »Moldavia-Generali«, zav. d.d. v Pragi, predsednik Prve češke pozavarovalne banke v Pragi, predsednik Evropske d.d. za zavar. robe in priljage v Pragi, upr. svet. »Sekuritas« zav. d.d. v Pragi, Kraljedvorskih cementnih tovarn v Pragi in Živnostenske banke v Pragi.

Ravnatelji: **Niko Gamulin**, **dr. Henrik Wollak**.

Podravnatelj: **inž. Italo Forti**.

Prokurist: **dr. Karol Somogy**.

Opomba: Podatki so povzeti po gospodarskem letopisu »Compass« za l. 1937.

Visoko jo ceni. »Ali meniš, Vida, da me Rudi res ljubi? Včeraj sem stala neopaženo za vama in sem slišala, ko je rekel, da me zelo visoko ceni.« — »Seveda je rekel, draga Olga; govorila sva namreč o tvojih letih.«

Timeo Danaos, et dona ferentes

To so latinske besede in pomenijo po slovensko: Bojim se Grkov, tudi če prinašajo darove. Zapisal je to trditev slavni rimski pesnik Vergil. Zdi se mi, da velja ta izrek tudi za marsikaterega zavarovalniškega zastopnika, ki prihaja k našim zavarovancem, kritizira police Vzajemne zavarovalnice in skuša zavarovance prepričati, da se je mogoče pri njegovi zavarovalnici pod istimi pogoji mnogo ceneje zavarovati. Tak potnik ti obljublja neko ugodnost, ki pa seveda ni ugodnost. Zato se ga boj! Morda te bo res zavaroval ceneje, a pogoji gotovo ne bodo isti. Večina zavarovancev zaradi nepoznanja zavarovalne vede in tehnike ne more sama presoditi, kateri pogoji so ugodnejši. Vsak gleda navadno le na to, koliko mora plačati premije. Ne pomisli pa, da mora vsaka zavarovalnica brezpogojno propasti, ako bi nudila zavarovanja po cenah, ki jih zavarovalna računsko znanost ne more smatrati za pravilne in solidne. Vzajemna zavarovalnica bi pač ne ravnala modro, če bi zavarovala proti previsoki premiji, ker bi potem ne bila zmožna konkurence. Ločijo pa se zavarovanja po zavarovalnih pogojih in tu je seveda mogoča višja ali nižja premija, kakor so pač po pogodbi obveznosti lahko višje ali nižje.

To načelo velja že v navadni trgovini. Dobro blago je dražje kot pa zanikna roba. Tivar obleka je mnogo cenejša kot pa obleka iz prvovrstnega angleškega blaga. Čevlji iz ševro usnja so mnogo dražji kot pa čevlji iz svinjske kože. Prav tako je tudi zavarovanje za nizko premijo kot zavarovanje (ako gre za isto zavarovano vsoto in isto dobo ter vstopno starost) manj vredno napram zavarovanju z višjo premijo.

Kadar vam tedaj potnik govori, da bi vas zavaroval ceneje, kot ste zavarovani pri Vzajemni, se spomnite na gornji izrek rimskega pesnika, za pojasnila se pa vseeno obrnite naravnost na Vzajemno!

Bogu otroci, domovini sinovi, nikomur hlapci!

Tako se glasi pravilna rešitev julijske nagradne zlogovnice. Izmed 100 pravih rešitev so bili naslednji izžrebani (nekateri že drugič):

Iva Korbarjeva, učiteljica, Sv. Peter na Medvedjem selu, p. Podplat.

Pavla Peček, Gospič, Kaniška ulica 188.

Jerica Burja, Šivilja, Bled I, Grad št. 7.

Jerica Pettau, zasebnica, Ljubljana, Šmartinska cesta 21.

Burja Ivana, vdova, Rečica 99, p. Bled II.

Nežka Podpac, zasebnica, Ljubljana-Moste, Ciglarjeva ulica 7.

France Atelšek, pos. sin, Poljane št. 36, p. Radmirje, Sav. dol.

Vidmar Frane, Ljubljana, Jarnikova 11.

Pajnič Marija, pos. hči, Jurjevica 41, p. Ribnica na Dolenjskem.

Alojzij Perovšek, rešetar, Bukovica 25, p. Ribnica na Dolenjskem.

Vsi ti dobijo še v avgustu po eno lepo knjigo.

Knjige, knjige...

Kot nagrade za pravilno rešitev junijske zlogovnice in naloge v »Mladici« smo izžrebanim poslali naslednje knjige v 15 izvodih:

P. Lippert: Od duše do duše.

Elster: Sodnikova hiša ob fjordu.

Remec: Varčna kuharica.

Levstik VI.: Gadje gnezdo.

D. Feigel: Po strani klobuk.

Opeka: Za resnico.

Bourget: Zmisl smrti.

Coloma: Kraljica mučenica.

Pečjak: Pot k Bogu.

Weiser: Luč z gora.

Bournet: Mali lord.

Jurčič: Spisi, I. zv.

Vse knjige so lepo vezane in nagajenci so za-

nje polni hvale. Z rešitvijo naših zlogovnic si urito

duha in še vam lahko sreča nakloni lepo knjigo.

Zato kar korajžno na delo.

Gori, gori! Kaj pa gori? Tvoja nezavarovana hiša.

Ali res? Danes morda še ne, a kaj bo jutri, ne veš.

Pomembnejši spominski dnevi

1. septembra 1286 je bil umeščen grof Majnard na Gosposvetskem polju za koroškega vojvodo. Majnard je pomagal Rudolfu Habsburškemu v njegovem boju proti češkemu kralju Otokarju in Rudolf se mu je oddolžil. Umeščenje se je vršilo v slovenskem jeziku! Koliko smo od tedaj na Koroškem nazadovali!

1. septembra 1796 je bil rojen pesnik Miha Kastelic; umrl je 22. oktobra 1868. Bil je ustanovitelj in urednik »Kranjske Čebeliče«, ki je rojila petkrat, 1830 do 1833 in 1848. Najvažnejši pesnik »Čebeliče« je bil Prešeren, začel je pa ta pesniški zbornik izdajati učeni ljubljanski profesor Matija Čop (1797—1885).

4. septembra 1834 je bil v Ljubljani rojen prirodopisec in pripovednik Fran Erjavec; umrl je 12. januarja 1887 v Gorici, kjer je bil profesor prirodopisa. »Spisal je več prirodopisnih knjig in ustvaril je slovensko prirodopisno izrazoslovje. Namesto suhega opisovanja živali je rajši risal njih življenje (Mravlja). Pisal je tudi basni in živalske pripovedke (Palček in orel, Kapitolske gosi, Bolni zdravega nese), povesti in črtice (Ni vse zlato, kar se svetli), potopise, prevajal je pravljice in nabiral je jezikovno blago po Slovenskem.« S kakšno slastjo smo kot dijaki brali njegove spise! In še danes jih radi beremo.

4. septembra 1832 je bil na gradu Brdu rojen pisatelj Janko Kersnik; na Brdu je bil pozneje tudi notar in je tam umrl leta 1897. Pisal je romane (Na Zerinjah, Ciklaman, Agitator, Testament), povesti in novele (Lutski ljudje, Očetov greh) ter črtice (Kmetijske slike). Pisali smo že, da je bil v svojem notarskem poklicu vedno v dotiku s kmetom in da ga je zato tudi dobro poznal. »Najrajši je risal podeželsko gospodo v dobi čitalnic in taborov, ko je z veseljami, kresovanjem, malenkostnimi prepri o volitvah in podobnih priklah zapravljal čas.«

14. septembra 1850 je bil rojen Anton Mahnič, začetnik slovenskega katoliškega gibanja; umrl je 24. decembra 1920 v Zagrebu. Izdal je »Rimskega katolika«, v katerem je razvijal nazore, ki jih je imel za prave. Neustrašeno in brez kompromisa.

21. septembra 1905 je bila v St. Vidu nad Ljubljano otvorena prva slovenska gimnazija. Ustanovitelj ji je bil naš nepozabni vladika Anton Bonaventura. Naše gimnazije in realke so bile pred vojno ali čisto nemške ali pa utrakvistične; na teh se je vršil pouk v nižjih razredih večinoma v slovenščini, v višjih v nemščini. Še celo verouk smo se od petega razreda naprej učili v nemščini. Klje po slovenskih gimnazijah je bil glasen, a odmeva ni bilo nobenega. Začelo se je v St. Vidu, kjer zavod ni bil državni.

24. septembra 1862 je umrl škof Anton Martin Slomšek; rojen je bil 26. novembra 1800. »S pesmijo, pridigo, s poučno in nabožno knjigo, z delom za šolo in v šoli je budil narodno zavest in ljubezen do izobrazbe.« In to je bilo v lavantinski škofiji, kjer je Slomšek vladikoval, še veliko večjega pomena in dosti bolj zaslužno kot na Kranjskem.

27. septembra 1825 je Jurij Stephenson (1781 do 1848) prvič javno poskušal svojo lokomotivo »Vzorec I.« Vlekla je že 90 ton in je dosegla na uro razdaljo 24 km. Ni pa še ta železnica služila javnemu prometu, poslovala je jako neredno itd. A Stephenson je delal naprej in 15. septembra 1830 je bila otvorena proga Liverpool—Manchester, s čimer se začne doba železnice. Na uro je bila dosežena izredna hitrost 58 km.

28. septembra 1831 je bil rojen v Spodnjih Retjah pri Velikih Laščah jezikoslovec in pripovednik Fran Levstik; umrl je 16. novembra 1887 v Ljubljani. Slednjič je bil uradnik Licejske knjižnice v Ljubljani. Veliko je občeval z ljudstvom in je zato dobila poznal njegov jezik, njegove navade in potrebe. »Levstik je bil bojovita osebnost: neizprosen kritik, nepopustljiv narodnjak in voditelj mladine v boju z Bleiweisom. Na življenje je gledal realistično. Njegov jezik je bil spočetka izredno klen in ljudski, pozneje mu je delal silo.« Pisal je pesmi (lirske, pripovedne, šaljive in otroške, zbadljive), pripovedne spise (najbolj je znana vzorna ljudska povest Martin Krpan, 1858), slovensko in jezikovno kritične spise in ocene (omejimo: Napake slovenskega pisanja, Popotovanje iz Litije do Cateža, Črkarska pravda) in slednjič politične in borbene članke v časopisju. Njegove zaloge za slovenski jezik so izredne.

Prof. dr. Vinko Šarabon.

Ing. J. Teržan:

Jesenska setev in prednosti apnenega dušika za jesensko gnojenje

Pravočasno obdelovanje zemlje za jesensko setev jamči, da setev dobro vzklje in da se okrepi, preden nastopi zima in mraz. Takojšnje plitko oranje zemlje po žetvi je zelo učinkovito, sredstvo proti plevelu, zemlja se zrahlja in ostanki predsežev hitreje razpadejo v humus. Vлага se ohrani v plitko izorani njivi, medtem ko izhlapeva iz

požete in nepreorane njive, ki se v prepeki sonca močno osuši. Seme, posejano v izsušeno zemljo, izhaja slabo in počasi.

Da postane setev močna in zdrava, moramo sejati zdravo, dobro in izbrano (selekcijirano) seme, dobro očiščeno in razkuženo. Setev s sejalnimi stroji prekaša še tako skrbno ročno setev. »Kakšna setev, takšna žetev.« »Dobra setev, dobra žetev.« V dobro setev spada dobro gnojenje. Mlado setev moramo dobro založiti s potrebno hrano, sicer slabo prezimi. Ozimna žita zahtevajo v zemlji primerno zalogo apna. Hlevski gnoj, ki obogati zemljo s humusom, izkorišča ozimne slabše kot okopavine. Zato gnojimo v pravilnem plodoredu s hlevskim gnojem okopavine, ozimna žita pa z umetnim gnojem. Pšenica zahteva močnejšo hrano kot rž in ječmen. Tudi ozimna oljna repica (rips) zahteva močno zemljo.

Tako, kot gnojimo s hlevskim gnojem pred setvijo, moramo tudi umetni gnoj spraviti v zemljo pred setvijo. Najbolje je, da ga raztrosimo po široki brazdi in ga nato z brano zmešamo z zemljo.

Dr. B. M., Ljubljana:

O morski bolezni

(Nadaljevanje iz junijske številke.)

Mnogo so pisali o dispoziciji, dojemljivosti nekaterih ljudi za to bolezen. Smatrali so otroke do drugega leta za popolnoma odporne, otroke do osmega leta so imeli za precej odporne, prav tako ljudi, stare nad 40 let. Vendar so našli tudi za ta razdobja mnogo izjem. Trdili so tudi, da so nervozneži, telesno slabotnejši, potem slabši po volji prav zelo dostopni za obolenje, a se je izkazalo, da so nervozneži, slabotnejši in slabši volje marsikdaj prestali na morju brez te bolezni, medtem ko so zboleli telesno in duševno prav krepki ljudje. Tako sta n. pr. bolehal na njej velikokrat pomorska generala Nelson in Tegetthoff. Ne moremo torej šteti neke življenjske dobe, čilosti ali slabosti telesa in duha, nervoznosti za vzrok morske bolezni, ampak moramo ta vzrok iskati drugod. Zapazili so, da zbole na morski bolezni najrajši tisti, ki so se nagibali za slabost tudi na suhem med vožnjo z vlakom, letalom, vrtiljakom, dvigalom. Potem so tudi za-

Pravilno gnojenje z umetnim gnojem je samo »popolno gnojenje«, t. j. gnojenje z dušikom, fosforom, kalijem. Če gnojimo s posameznimi gnojili, lahko zmešamo skupaj superfosfat in kalijevo sol. Superfosfat in apneni dušik ne smemo mešati, temveč moramo vsako gnojilo posebej trositi. Pač pa lahko mešamo apneni dušik s to-maževo žlindro, fosfatno žlindro in kalijevo soljo.

Apneni dušik deluje počasi in enakomerno. Zaradi tega ni bojazni, da bi se v težji zemlji čez zimo izpral. Težko in srednje težko zemljo lahko pognojimo v jeseni, pred setvijo, s celo množino apnenega dušika, ki je za gnojenje potrebna. Na lahki in peščeni zemlji pa moramo biti z gnojenjem z umetnimi gnojili previdni. Lahko zemljo pognojimo v jeseni, pred setvijo samo z $\frac{1}{4}$ — $\frac{1}{2}$ onega gnojila, ki je za gnojenje potrebno. Drugo polovico gnojila pa raztrosimo po posevu spomladi, na »glavo«. S tem če gnojimo v dveh obrokih, se izognemo izgubi, ki nastane v lahkih tleh z izpiranjem gnojil oz. hrane v mokrih jesenskih in zimskih mesecih. Prvi obrok hrane, ki ga damo pred setvijo, porabi mlada setev do zime, drugi obrok pa ji damo spomladi, ko začne zopet rasti in rabi za bujno rast mnogo hrane.

V praksi se je pokazalo, da je nitrofoskal-II za lahko zemljo in nitrofos za težjo zemljo naj-prikladnejše gnojilo za ozimna žita. Razmerje hrane v teh gnojilih odgovarja popolnoma zahtevam izhajajoče ozimne setve. Apneni dušik, ki se nahaja v nitrofoskalu in nitrofosu, ima svojstvo poboljšanja zemlje, ker vsebuje 100 kg apnenega dušika 60 kg učinkovitega apna (CaO), ki ima isti učinek kot 11 kg nežganega apnenega prahu (CaCO_3).

Apneni dušik tudi razkužuje in čisti zemljo od zalege raznih rastlinskih boleznih in škodljivcev kot so n. pr. zimske spore, peronospor, plesni, sneti, razne ličinke, ogerci, drotarji, polži, bolhe in dr.

Apneni dušik uničuje seme plevela ozir. izhajajoč plevel, če gnojimo z apnenim dušikom strnišče takoj po žetvi in ga zaorjemo. Apneni dušik pomaga, da strnišče, elama, plevel in dr. hitreje razpade v humus, ker je apneni dušik izvrstna hrana za bakterije, ki razkrajajo organsko snov (elamo) v humus. V to svrhu moramo gnojiti 1 k. jutro strnišča s 100 kg apnenega dušika, ki ga moramo s strniščem plitko zaorati. Na takšno njivo lahko zasejemo strniščne poseve (repo, ajdo, koruso za zeleno krmo itd.). Če pa želimo v prvi vrsti uničiti plevel, potem strnišče plitko zaorjemo in posejemo apneni dušik na sirovo brazdo in ga dobro z brano pomešamo z zemljo. Če je zemlja dovolj vlažna, plevel takoj vzklje, razkrajajoči apneni dušik pa zamori mlade in nežne bilice plevela. Po 8—10 dneh lahko njivo zasejemo in jo dobro prebranamo.

Enakomerni in trajni gnojilni učinek, poboljšanje in pospeševanje zorenja zemlje, vsebina apna, razkuževanje in zdravljenje zemlje, so **one prednosti apnenega dušika**, ki mu odpirajo iz leta v leto bolj in bolj na široko vrata v poljedelstvo vseh panog in vsega sveta.

pazili, da jih zbolijo pri nekaterih nihanjih ladje več kot pri drugih. Ladja se lahko ziblje na več načinov; tako na desno in levo od podolgovate osi. To zibanje je najmanj nevarno, hujše je že, če se ziblje ladja ob povprečni osi, to je če dvigajo valovi ladjo od sprednje ali zadnje strani. Najhujše zibanje pa je, če morje kipi od vseh strani. Ni treba, da bi bilo to zibanje posebno veliko. Pri nekaterih se radi zibanja že pojavi morska bolezen, ko niso drugi zibanja niti opazili. Nekaterim pa tudi najhujše zibanje ne škodi. Velike ladje so opremljene z velikimi giroskopi, posebnimi pripravami, ki so podobne velikanskim kovinskim vrtavkam. Ti giroskopi zelo omilijo zibanje tudi pri hujšem morskem valovanju.

Morsko bolezen so si včasih razlagali na naj-različnejše načine. Nekateri so mislili, da nastaja zaradi strahu pred morjem, drugi so mislili, da izhlapeva morje gotove strupene snovi, tretji so mislili, da nastaja zaradi zibanja tekočine v mož-

ganskem in hrbtnem mozgu, itd. Prvi, ki je izrekel misel, da nastaja morská bolezen zaradi dražljajev ravnovesnega organa ob notranjem ušesu, je bil P. de Champaux, in sicer l. 1881. Drugi so začeli s premnogimi preiskavami potrjevati njegovo mnenje. Barany je na vrtečem se stolu priskrbel pojave morské bolezni. Spoznali so, da ljudje, ki jim je uničen ravnovesni organ v notranjem ušesu, ne zbole na morská bolezni. Poizkusi na živalih so dokazali, da je ravnovesni organ res prvi vzrok. Potem so videli, da ljudje, ki ne zbole na morská bolezni, ne zbole, tudi če jih dolgo vrtimo na vrtiljakastem stolu. Na vrtiljakastem stolu so zboleli tudi tisti laže, ki so držali glavo postrani namesto pokoncu.

Ravnovesni organ se nahaja v notranjosti ušesa v posebnem prostoru. Sestoji iz treh polkrožnih obokov, ki so prostorninsko razmešeni drug proti drugemu. V njih se nahajajo občutnice za uravnavanje ravnovesja. Od teh pa vodijo žilci v možganska ravnovesna jedra, ki so s programi zvezana z drugimi jedri možganov, h katerim so napeljene proge, ki vodijo tudi vohalne in vidne občutke. Ravnovesno jedro je posredno zvezano tudi s podaljšanim hrbtnim mozgom, v katerem se nahajajo centrale za krvno ožilje, za dihanje in bruhanje — pa tudi z jedrom živca vagusa in potem njega s požiralnikom, želodcem, črevesom, srcem in slinavkami.

Zaradi draženja velikih vrhnjih možganskih jeder nastane omotica, strah, pobitost, studenje. Zaradi draženja podaljšanega hrbtne mozga pa bledikavost, globoko dihanje, bruhanje. Zaradi draženja črevesnega živca nastane zopet bruhanje in včasih driska, pa tudi počasnejše bitje srca. Radi draženja obraznega in žrelnega živca pa curljanje slin. Torej iz ene centrale, ušesnega ravnovesnega organa, gredo povelja na druge centrale, povelja za same neprijetne stvari. Nos in oko pa

ravnovesnemu organu še pomagata, da bi morská bolezen čim laže izbruhnila.

Če se sedaj vprašamo, zakaj nekateri ljudje zbole na morská bolezni, drugi pa ne, dobimo odgovor: Tisti, katerih gori omenjeno živčevje je preveč občutljivo, zbole, drugi pa ne. Ne smemo tega enačiti z navadno nervoznostjo nervoznega človeka, kajti tukaj prihaja v glavni v poštev živčevje, ki pelje v srce in žilje, v pljuča, v želodec in čreva. Zato ni potrebno, da bi bil kdo na zunaj nervozen, če hoče oboleti na morská bolezni. Da pride ta preobčutljivost do izraza, pa povzročajo dražljaji skozi ravnovesni aparat, skozi oko in skozi nos. Te dražljaje pa povzročajo ladjini zibljaji in neprijetne vonjave. Ozirajoč se na naša dognanja, ne bomo jemali kar na slepo zdravlil, ampak v pretežni večini taka zdravila, ki pomirijo živce, in sicer taka, ki pomirijo duševno stanje, in taka, ki pomirijo tiste živce, ki upravljajo delovanje pljuč, srca, ožilja, želodca in črev. To vam bo že nekaj dni pred potovanjem predpisal vaš zdravnik in nekatera je treba vzeti že en dan ali dva pred vožnjo. Izbirati pa je dobro take ladje, ki so najbolj zavarovane proti viharju z močnimi giroskopi. Girokop je namreč zgrajen po principu drdravke. Če ste kdaj zavrtili drdravko, brnet, močno po mizi, ste videli, da se zelo hitro vrti in da stoji popolnoma navpič. Če ste ga hoteli ustaviti, ste morali porabiti neko silo. Girokopi niso nič drugega kot velikanske kovinske drdravke, ki jih žene posebna sila silno hitro na okrog. Njihove osi drve v matici, ki je pritrjena na ladjo, in to silno hitro vrtenje da ladji ravnovesje, tudi če pridejo hujši valovi. Zibanje se da nekoliko preprečiti tudi z visečimi ležišči, na katerih leže popotniki. Za morská bolezni pa le preveč občutljivi ljudje niso za potovanje. Za take je bolje, če se lepe z nogami izprehajajo po hribih in dolinah.

Oh, ti agenti!

O agentih smo že lani nekaj zapisali. Beseda »agent« ima za povprečnega človeka neki neprijeten prizvok. Pri Vzajemni zavarovalnici nimamo agentov, temveč le poverjenike, zastopnike, potnike, sodelavce. Ti izrazi bolj določno povedo, da gre za ljudi, ki uživajo zaupanje zavoda in zavarovalnice. In to hočemo. Zato tudi od njih zahtevamo, da so pošteni, ljudje lepega vedenja in neoporečnega življenja. Kajpak se tudi Vzajemni pripeti, da se vrine v vrste zavodovih sodelavcev tu pa tam človek, ki je drugačen, kakor bi želeli. Tak nepridiprav pa navadno nima mnogo prilike za delo, ker ga kmalu spoznamo in se ga odkrijamo. In tu imajo zavarovalnice so v znatni meri navezane na agente. Da pa vse zavarovalnice ne polagajo velike važnosti na vzgojo svojih agentov, kaže sledeči primer:

Z agentskim delom se dandanes preživlja veliko število ljudi. Sodobni način življenja, trgovanja in hitre izmenjave gospodarskih dobrin to zahteva. Tudi zavarovalnice so v znatni meri navezane na agente. Da pa vse zavarovalnice ne polagajo velike važnosti na vzgojo svojih agentov, kaže sledeči primer:

Obrtnik v nekem manjšem slovenskem mestu je sklenil pri Vzajemni življenjsko zavarovanje za sebe in svojo ženo. Zdravnik ju je preiskal, Vzajemna ju je sprejela v zavarovanje in jima dostavila polico s položnico za plačilo prve premije. Namesto plačila je Vzajemna prejela vrnjeno polico in zavarovalnevo pismo, v katerem zahteva bistveno spremembo zavarovanja ter znatno znižanje zavarovane vsote. Med drugim utemeljuje zavarovane svoje zahtevo s tem, da mu pod nobenim pogojem ni mogoče plačevati premije za tako visoko zavarovanje ter da zavarovanje sploh ni veljavno, ker ju zdravnik ni preiskal, ampak jima stavlil le nekaj vprašanj.

Trditve glede zdravnikarja je seveda Vzajemno močno zanimala. Če bi namreč bilo res, da zdravnik zavarovancev ni preiskal, čeprav je poslal zavarovalnici dolgo zdravniško poročilo, potem bi morala zavarovalnica takega brezvestnega zdravnikarja ne le prijaviti Zdravniški zbornici, temveč ga tudi izključiti iz vrst svojih zaupnih zdravnikov. Zato je takoj poslala k zavarovancema svojega uradnika, da ju natančneje zasliši. In kaj je došlo? To, da je celo tisto pismo zavarovancu narekoval zastopnik neke tuje zavarovalnice le zato, da bi škodoval Vzajemni in da bi morda sklenil zavarovanje za svoj zavod. Vse, kar je bilo v pisnu napisanega, je gladko izmišljeno. Zavarovancema živita v dobrih gmotnih razmerah in premijo z lahkoto plačujeta. Zdravnik ju je celo zelo natančno in vestno preiskal.

Ko jima je uradnik Vzajemne predložil, kako veliko krivico sta s svojo trditvijo storila zdravniku in da bi ju lahko zdravnik tožil ter jima povzročil visoke kazni, sta bila hvaležna Vzajemni, da ni javila slučaj zdravniku in ju tako obvarovala neprijetnosti. Zavarovanje sta seveda sprejela in tudi takoj plačala premijo.

Ta primer ni osamljen. Objavljamo ga zato, da zavarovanci vidijo, kako je treba biti pred agenti tujih zavarovalnic previden. — Ne spuščajte se z njimi v razgovore. Ako pa vam trdijo nekaj, kar je očitno naperjeno proti Vzajemni, pa o tem nemudoma obvestite Vzajemno. Tako boste največkrat sami obvarovani velike škode.

JESENSKI LJUBLJANSKI VELESEJEM

od 1. do 12. septembra 1937 bo podal

Jubilejno razstavo slovenskega novinarstva. — Etnografsko in misijonsko razstavo Indija. — Umetnostno razstavo slovenskih likovnih umetnikov. — Razstavo »Materi za otroka« Zveze gospodin v Ljubljani. — Razstavo cvetlic Kluba ljubiteljev cvetlic v Ljubljani. — Vzoren sadni vrt. — Razstavo malih živali Društva »Živalca«. — Živalski vrt Zoološkega društva v Ljubljani. — Razstave industrijskih in obrtniških proizvodov, zlasti pohištva in stanovanjske opreme, radio-aparatur, živil, izdelkov male domače obrti, galanterije in tehničnih novosti. — Tekmovanje harmonikarjev za prvenstvo Jugoslavije in prehodni pokal 1937/38 12. septembra. — Pestro zabavišče - variete s sijajnimi točkami umetnikov svetovnih odrov.

50% popust na železnice za potovanje v Ljubljano od 27. avgusta do 12. septembra, povratek od 1. do 17. sept

Mimica Konič:

Mlin nad Savo

(Nadaljevanje.)

Ko so se pota uredila, je pa prineslo lepo, dasi mrzlo vreme še drugo nadlogo: ogromno množico beračev. Hodili so od hiše do hiše, bilo jih je toliko, da jih najstarejši ljudje niso pomnili v tolikem številu. Med njimi so bili celo taki, ki so po obleki in narečju pričali, da so iz daljnih krajev. Sedali so za vrata, prosili vbogajme in govorili, da se deželi bliža zlo, veliko zlo. Ljudem so se zopet stisnili srca.

V Grabnu so čuli vse to, dasi ni noben berač zasedel v samotni mlin. Bolna Mlinarica je tedaj snela s stene molek in dan za dnem so njeni šibki prsti prebirali debele jagode na njem, obledele ustne pa so šepetale molitve. Tine pa, veseli Tine, je zamahnil z desnico po zraku, postrani potegnil klobuk in se prešerno zasmel. Tudi Jurko se je branil tesnobe, ki mu je silila v prsi, a ubraniti se je ni mogel.

V nedeljo popoldne, ko je mlin miroval, so sedeli v hiši pri bolni Mlinarici: Jurko, Tine in stari Tilen z Okroglega. Tilen je bil prijatelj Mlinarjevih, čisto je vasoval pri Jurkotu in mu pravil davne zgodbe. Sedeli so pri bolni Mlinarici in pogovor jim je zastajal. Mlinarica je suho pokajala, že lani jo je vrgla bolezen na posteljo in mestni padar ni vedel zdravila zanjo. Komaj pet in štiridesetletna, pa je vedela, da jo neizogibno čaka smrt, morda danes, mogoče jutri ali pojutrišnjem.

Berač Tilen je prvi pretrgal mučni molk:

»Tako čudno je letos povsod, kakor da bi za vsakim grmom sedela sama smrt in prežala na žrtve.«

Tine se je zasmel.

»Eh, kaj! Vse je veselo, samo če človek hoče. Treba je iti med ljudi, ne pa sedeti doma in se kisati kakor stara devica.«

Jurko je nerazumljivo pogledal Tineta s svojimi globokimi, črnimi očmi.

»Ne razumem te, Tine. Ti si preveč lahkomišeln.«

»Nisem lahkomišeln, samo živim rad. Saj ti čepiš vedno doma in se držiš matere za krilo. Mlad človek mora med vesele, sebi enake ljudi, tu v Grabnu je pa res tako, kakor bi za vsakim grmom prežala smrt.«

Vstal je, pokril postrani klobuk, zapel suknjič in pomeril k vratom.

»Kam pa greš zopet?« je vprašal Jurko.

»Pota so se unesla, pojdem v Zabukovje gledat, kaj počno gorjanci. Menda so pomrli gori v hribih, ko ni nobenega na spregled.«

Berač Tilen je pomežiknil.

»Hej, ali se, morda gori kje ženiš?«

Tine se je glasno zasmel.

»Jaz? Mar so mi babe! Zaradi njih ne hodim v Zabukovje. Gori grem le zato, ker imajo v kleti dobro vino. Ha, ha! In že je zaprl vrata za seboj.«

Oni trije so molčali, nekaj časa se je čulo škripanje snega pod Tinetovimi škornji, potem pa je tudi to potihnilo. Ko je Tine prišel na vrh, je zavriskal, da je njegov vrisk napolnil mlin. Toda v Grabnu, mrkem in močehnem, je bil vrisk nekaj tako tujega, čudnega, da ni nobenemu ogrel duše, ne razveselil srca.

Jurko, Tine je ves drugačen kakor ti,« je menil Tilen.

Jurko je zmajal z rameni.

»Hm, kaj morem za to. On je bil že v otroških letih popolnoma drugačen od mene, saj se niti igrala nisva skupaj, dasi je bil 17 let mlajši; šel si je rajši iskat družbe gor v vas, kjer je vse bolj veselo. Z oskrbnikovim sinom sta si bila posebno dobra prijatelja.«

Izseljenci!

Že nekaj časa pošiljamo »Našo moč« mnogim našim izseljencem. Veselilo bi nas, ako nam izseljenci iz raznih krajev kratko javijo, če list v redu prejemajo. Razume se, da dobivajo vsi naš list brezplačno in zgolj zaradi tega, da jim z njim nudimo slovensko berilo. Uredništvo »Naše moči« je pripravljeno objaviti tudi krajša poročila o važnih dogodkih med našimi izseljenci. Mislimo tu na dogodke, ki bi res zanimali njih svojece pa tudi izseljence v drugih državah. Pošljite nam taka poročila!

Javite nam naslove izseljencev!

Po posredovanju Rafaelove družbe v Ljubljani pošiljamo »Našo moč« tudi mnogim našim izseljencem, ki so slovenskega čtiva veseli. Za mnoge izseljence pa nimamo naslovov. Pozivamo njih svojece, da nam naslove javijo. Vendar pa morate naslove napisati s črnilom čitljivo in jasno. Nečitljivih ali nepopolnih naslovov ne bomo mogli upoštevati. Naslove pošljite na uredništvo »Naše moči«, Ljubljana, Miklošičeva cesta 19.

Pesem polja

Ker se je prijavilo že lepo število naročnikov, bo povest »Pesem polja« izšla v ponatisku v posebni knjižici z lepo naslovno sliko v barvah. Upamo, da bo knjižica konec septembra gotova in jo bomo onim, ki jo bodo do takrat naročili, takoj poslali. Kdor bo knjižico naročil do 20. septembra t. l., jo bo dobil za 8 din, kdor pa jo bo naročil potem, ko bo že izšla, bo moral plačati zanj 10 din. Hitite tedaj z naročili! Naročila naslavljajte na: Uredništvo »Naše moči«, Ljubljana, Miklošičeva cesta 19.

Polovična voznina

Jesenski ljubljanski velesejem bo od 1. do 12. septembra. Generalna direkcija državnih železnic je odobrila polovično voznino v Ljubljano od 27. avgusta do 12. septembra, za povratek pa od 1. do 17. septembra. Obiskovalci ljubljanskega velesejma, ki hočejo uživati 50% popust na železnice, naj kupijo na odhodni postaji ali pri Putniku direktno celo vozno karto do Ljubljane in rumeno železniško legitimacijo za 2 din. Železniško karto pri odhodu v Ljubljano ne smejo oddati, ker velja ta skupno z železniško legitimacijo, na kateri se potrdi obisk velesejma, za brezplačen povratek do odhodne postaje. Legitimacije za vstop na velesejem se kupijo v Ljubljani na velesejmu pri blagajnah.

Da je dobro in poceni

to Vi danes zahtevate od blaga! Tako blago imamo mi! Prepričajte se o ceni našega kambrika, šifona, kotenine, oksforda, klota, svile, cefirja, poplina, sukna, rut in drugega blaga. S kvaliteto boste prav gotovo zadovoljni tako, kot so neštet drugi naši odjemalci. — Pridite! Prav dobro in prijazno Vas bomo postregli; za malo denarja Vam bomo dali mnogo trpežnega blaga. — Pričakuje Vas

manufakturna trgovina

JOS. RAVNIKAR
LJUBLJANA, Pogačarjev trg 3

Pri »Školjic« (prej pri »Jurju«)

»O, saj sta še sedaj.«
Jurko se je tožno nasmehnil.
»Z grajskimi se družijo Tine, z oskrbnikovim Otonom pije vino in medico, z njim, ki ga ne morem trpeti. A kaj morem jaz za to.«
»Nič. Res je to.«
Mlinarica je suho zakašljala, pot ji je stopil na čelo.
»Siroti si, Jerca,« jo je miloval Tilen. »Čudno, da te je tako hitro začelo pobirati. Menda ti je kdo urekel?«
»A kdo!« je odkimala Mlinarica. »Meni je smrt odločena vsak čas. Graben mi je izpil zdravje, Graben mi je izsesal kri, kapljo za kapljo, kakor pijavka ali vedomec.«
Jurko in Tilen sta molčala, Mlinarica pa je govorila dalje:
»Tiste orjaške sive pečine, ki jih je oko gledalo dan za dnem, so pile veselje iz mojega srca, mrak in temota Grabna sta ubijali luč mojih oči. Premnogokrat sem trepetala v viharjih nočeh pred gromom, ki je tu neprimerno močnejši, strašnejši, kakor gori na ravnini, kjer se odmev kar nekam izgubi. O, in v tem sem često čula plač duše oskrbnika in vzdihovanje duše matere mojega pokojnega moža, ki sta iskali miru.«
»Si že vsa leta to čutila, Jerca?«
Mlinarica je odkimala.
»Ne. Odkar je umrl pred desetimi leti moj mož, sem začela gledati vse grozote Grabna, strmeli nad njegovimi tajnostmi, bati se njegove preteklosti, zagrnjene v temo in meglo. On mi je bil opora; ko njega ni bilo več, so mrakovi zagrnili Graben.«
»Deset let je, kar ti je umrl mož?«
»Deset,« je pritrdila Mlinarica in oko se ji je orosilo.
Tilen je mrmral nekaj v gosto brado, potem je rekel:
»Saj res, spominjam se. Lani je bilo deset let, odkar so prišle sem kobilice in vse opustošile, da ni bilo travice za njimi. Tak oblak jih je bil, da so zatemnile sonce, ko so letele. In velike so bile kakor vrabci, imele so dvojne perutnice in rdečkasto truplo, O, strah in groza! Kajne, Jurko, ti imaš še tudi kobilice v spominu?«
»Kaj bi jih ne? Fantalin sem bil še takrat.«
»Vidiš, vidiš,« je mrmral Tilen. »Takrat je jezdil zvečer proti domu zali sin mestnega vice-doma iz Kranja. Mladenič ni nič hudega slutil, pa je v temi zajezdil v tak oblak kobilic. Tisto noč so kobilice vicedomovega sina s konjem vred požrle in obglodale do kosti. Drugo jutro, ko je oblak kobilic odletel dalje, so našli na cesti samo kosti, konjsko opremo in jekleni meč.«
»Tudi ta strašna zgodba mi je še v spominu,« je rekel Jurko. »Pravili so, da je bil vicedomov sin v Radviljici pri svoji nevesti in so ga nazaj gredoč zalotile kobilice.«
»Človek se ne izogne usodi,« je tiho dejala Mlinarica.
Jurko in Tilen sta začudeno pogledala vanjo.
»Kako to misliš?« je vprašal berač Tilen.
»Tako, no: vicedomovemu sinu je bilo namenjeno, da ga bodo požrle kobilice, mojemu možu je bilo tudi odločeno, da bo še isto leto umrl, in tudi jaz ne bom ušla smrti.«
»Ne moreš vedeti, kdaj boš umrla, Jerca.«
»O, pač. Letos sem na vernih duš večer čula tuliti mrličje; enkrat jih bom morda še slišala, drugič me vzamejo s seboj.«
Jurko se je nasmehnil.
»Motite se, mati. Nevihta je bila tisti večer.«
»V nevihti so tulili mrličje.«
»Ne molite mrtvim počitka.«
Mlinarici se je mir razlil po obrazu.
»Pripravljena sem na vstop v večnost, tudi pred sodbo ne trepetam, zadosti sem se spokorila v teh desetih letih.«
»Zadosti?« je vprašal Tilen.
Mlinarica je plašno pogledala vanj in govorila tiho, počasi, kakor bi hotela samo sebe prepričati.
»Mar ni pokore zadosti? Ali jo je treba še več, še več? Še dvajset let mi ni bilo, ko sem prišla z Okroglega, z ravnine, sem doli v Graben, v ta skrivnostni mlin. Pa ne smem se pritožiti: prvih petnajst let me je ljubezen objemala tu v Grabnu. Zdaj ni več zame ljubezni, zame je samo še žalost in smrt.«
Jurko je prijel mater za velo desnico.
»Mati, zakaj ni za vas ljubezni v Grabnu? Ali vas jaz ne ljubim, ali ne verjamete sinovi ljubezni?«
Mati je pobožala Jurkoto po črnih kodrih.
»Jurko, sin moj, saj res, ti me ljubiš. Grešim, če pozabljam na tvojo ljubezen, moj Jurko.«

Tilnu so oči čudno bleščale.
»Vidiš, Jerca, bolelost ti je ožarjena z ljubeznijo. Ti pa praviš: zadosti sem storila pokore.«
»Moja duša je čista,« je plašno dahnila Mlinarica.
»Čista?« je znižal Tilen glas.
Bolna Mlinarica je široko razprla sinje oči in zastrmela v berača. Jurko je napeto opazoval.
»Jerca! Tilnov glas je bil teman kot noč. Jerca! Ali se spominjaš na lepega tovarnika Venclja žalostno zgodbo?«
Mlinarica je omahnila nazaj na blazino, smrtna groza se ji je zrcalila v očeh, ko je plašno zastrmela v berača Tilna.
»Ne spominjaj me!« je vzdihnila, kakor bi uzrla smrt ob vzuhoju postelje. »Moj Bog, pet in dvajset let je preteklo od tedaj!«
Tilnov glas je bil trd in mrzel.
»Greh se vedno masčuje, prej ali slej!«
»Ne govori, Tilen! Si ti mar glas moje vesti?«
»Ne, nisem, kar tako sem rekel.«
Jurko je strmel v mater in v starega bednega Tilna in je zdaj z bleščajočimi očmi hlastno vprašal:
»O kakem tovarniku Venclju govorita? Še nikdar nisem čul tega.«
Berač Tilen mu je položil roko na ramo.
»Zdaj ni čas, Jurko, prijatelj moj, da bi ti pripovedoval take zgodbe. A pride čas, ko ti povem tudi to.«
V Graben je začela siliti večerna megla, vsa polna otožnosti in puščobe. Iz nje je prihajal mrak, objemal je lesene stene mlina in jih ovijal s svojimi mehkiimi rokami. V hiši je bilo vse tiho. Mlinarica je zaprla prestrašene oči, včasih se je stresla, kakor v grozi, dušo ji je pretresal spomin na lepega tovarnika Venclja žalostno zgodbo. Tiln je strmel v njen obraz, pogled se mu je že umiril, v njem ni bilo nič več prikrite grožnje.
Jurkoto je pekel molk in sence, ki so lezle iz kotov, so mu napolnjevale srce z neizmerno tugo. Vstal je in se odpravil.
»Tilen, saj boš ti ostal nočoj pri materi?«
Starec je nemo prikimal, Jurko je odšel ven.
Zunaj je dvakrat, trikrat krepko zadihal, zdelo se mu je, da prihaja z mrzlim, zimskim zrakom vanj svežost. V hiši ga je tiščalo, kakor mora, hotelo mu izpiti radost iz srca, tu, v snegu, pa je bilo vse drugače. Navzlic mrazu in debelemu snegu je bilo vsepovsod življenje, ali vsaj skriti njegovi sledovi. Voda je tekla po ozki strugi, padala je pod kolesom, ki je mirovalo. Jurko je obstal in prisluhnil šumu vode, z veseljem je prisluhnil tej večno lepi pesmi, ki jo je poslušal vse dni življenja. Jurko je obstal in s pogledom polnim ljubezni in boli objel mlin pod seboj.
»Nikamor od tebe, ljubi dom, nikamor od vas, pečine, ve moje prijateljice, del moje duše.«
Tako so šepetale ustnice lepega mlinarja, oko se je zaiskrilo v ponosu, da je sin teh pečin, ostroboh, strmih, veličastnih.
A nenadoma je nekaj zasekalo vanj, prav kakor bi mu porinil nož v srce. Jurko je obstal in strmel v mlin pod seboj. Spomnil se je besed starega berača Tilna in materine groze.
»Jerca! Ali se spominjaš na lepega tovarnika Venclja žalostno zgodbo?«
Materina groza je pričala, da mora biti njegova zgodba nenavadna, čudno grozna. Jurkoto je mučila radovednost, kaj bi utegnilo biti. A pride čas, ki mu razjasni tudi to. Saj je berač Tilen obljubil, da mu bo o priki vse povedal.
Mlin pod Jurkotom je vse bolj tonil v megli. Okna se niso razločila v temni, leseni steni. Nikogar ni bilo, da bi prižgal tresko, ki bi prerezala zlokobni mrak, odgnala temne misli.
Jurko je šel po gazi med pečinami. Srce ga je vlekle gor v vas, pa do bele oranove hiše. Tja so ga vabile modre oči Zoranove Minee. Malokdaj se je zgodilo, da bi klic po življenju, pesmi, premagal mladega Jurkoto in ga izvalil iz njegovega samotnega domovanja. On je ljubil mir in molk pečin. — a včasih ga je prijel o čudno, neznano silo in tedaj ni mogel več strpeti v Grabnu. Spomnil se je Minee, srce mu je zahrepenelo po njej, hotelo do nje in tedaj je Jurko usmeril korake iz Grabna na Okroglo.
Jurko je šel med pečinami. Drevje nad njimi je molčalo, skrivljeno pod težo snega, ki ni še zdrsnil z vej. Zavel je vetrič in lahen šelest je priletel na ušesa mlinarju Jurkoto. Prisluhnil je samo njemu razumljivi govori, saj se mu je zdelo, da mu govori o ljubezni, o sreči.
(Dalje prih.)

MLADA MOČ

Ljubi mladi prijatelji!

Ko boste tele vrstice čitali, bo pri vas že kaj močno dišalo po šoli, ne? Ali se je kaj vesele? Zapomnite si: nikdar v življenju ne boste več tako lepih in srečnih dni doživeli, kot jih doživljate v svoji prešerni šolski mladosti! In koliko lepega se v šoli naučite! Pa vse to vam bo skozi vse življenje koristilo. Seveda se včasih oglašajo gospa Lenoba. A z njo nič oprakov ne imejte. Le slabo vam hoče. Kar korajžno tedaj po lepih počitnicah na šolsko delo!

A kljub šoli ne pozabite na »Mlado moč«. Med počitnicami vam nisem zameril, ako ste se bolj porredko oglašali. Kdo bi pač mislil na »Mlado moč«, ko pa je vsa narava okoli vas tako lepa in vi v njej brezskrbni ter radostni! Med šolskim letom se pa le kaj večkrat oglašite. Reševanje nalog, ki jih dobite v »Mladi moči«, vam bo urilo duha, moja beseda — upam vsaj — pa tudi nekoliko blažila srca. Koncem koncev pa tudi lepih knjižnih nagrad ni prezirati.

Zadnjič ste dobili nalogo, da mi kratko poveste, kaj vam pove beseda »Vzajemna«. Vsi ste lepo odgovorili, najbolje pa tile štirje:

Leni Marija, učenka 2. razr. ljudske šole na Robu na Dol., doma iz Sekiršč št. 1, je zapisala:

**Beseda »Vzajemna« pomeni —
— domača zavarovalnica.**

Marija, to si imenitno povedala! Vsak Slovenec naj bi se svojih besed spomnil, kadar sklepa zavarovanja, pa bi bilo pri nas vse boljše.

Štibler Jožica, učenka 3. razr. mešč. šole, Smartno pri Slovenjem Gradcu, pa piše:

»Vzajemna« pomeni skupnost. V skupnem delu je uspeh gotov. Ker je načelo »Vzajemne«, delati na temeljih skupnosti, je njeno delo uspešno in v korist našemu narodu.

V slogi je moč!

Mi mali pa gledamo v bodočnost, ko bomo tudi mi sodelovali v skupnem delu (»Vzajemne«) nesebične ljubezni za občo korist domovine!

Morda je Jožici pomagal kak striček ali dobra tetka, a naj bo kakor že, resnico je povedala, ki se je mnogi ne zavedajo.

Makovec Ivan, učenec 3. razr. ljudske šole, Sv. Vid nad Cerknico, pa je sledečega mnenja:

Mislim, da pomeni beseda »Vzajemna« medsebojno pomoč, kjer eden pomaga vsem in vsi enemu. Vsi za enega, eden za vse. »Vzajemna« je taka stvar, pri kateri nihče ne gleda samo na svojo korist, ampak na korist vseh in vsakogar.

Končno čujmo še Anico Kapš, učenko 3. razr. ljudske šole v Rožnem dolu, Potoke, p. Semič. Kratko in jedrnatno pravi:

»Vzajemna« — sodružna, skupna, brat-ska ...

Vsi mi boste potrdili, da ti štirje gotovo zaslužijo nagrade. Pa jih bodo tudi dobili.

Septembarska naloga bo pa lahka. Čisto preprosta zlogovnica naj bo. Sledeče zloge imate na razpolago:

če — če — den — e — e — ge — greš — ja
— ka — lek — lo — o — o — ma — mar —
nik — no — reh — ri — ro — sla — tri — ven.

Iz teh zlogov sestavite besede, ki bodo odgovor na tale vprašanja: 1. Kdo je naša najboljša mati? — 2. Kaj tiči v čevljih? — 3. Kdo je prvi tvoj učitelj? — 4. Kaj si, če Boga žališ? — 5. Kaj je zunaj grenko, notri trdo, v sredi pa dobro? — 6. Kakšen bi vsak izmed vas rad postal? — 7. Kdo je mož, ki roma na Brezje? — 8. Sveti, a ni petrolejka, ubija, pa ni zločinec. Kaj je to? — 9. V mladosti je ravno in svetlo, v starosti pa vse razorano in temno. Kaj je to? — 10. Ni ne dva ne tri in tudi več ne. Kaj je to?

Zlogovnica je od sile lahka. Kako zlogovnico rešuješ, imaš popisano v tej »Maši moči« pri nagradni zlogovnici za september. Če boš gornjo zlogovnico pravilno rešil, ti bodo prve črke najdepih besed povedale nekaj, kar svojim prijateljem ob začetku šole iskreno želi

brat Ivo.

Opomba: Rešitve pošljite najkasneje do 30. septembra na naslov: Uredništvo »Naše moči« (za brata Ivota), Ljubljana, Miklošičeva 19. Svoj naslov pišite čitljivo. Kdor ne bo navedel vasi, hišne številke, zadnje pošte, svoje starosti in razreda ter šole, v katero hodi, ne bo mogel biti izžreban.

Nagradna zlogovnica za september 1937

a, a, an — ba, bel, belj, bor — ca, can, cel — čar, čen, čr — da, daš, de, di, di, dob, dov, dre, dri, dub — e, e, e, e, el, en, ev — gi, gra, gu — ha, ha, ha, hod — i, i, i, i, iz — ja, ja, ja, ja, ja, ja, ja, ja, ja, jah, jat, je, jer, ji, jem, ju — ka, ka, ka, kac, kan, kar, ke, ker, klo, krat — la, le, le, li, li, list, lja, ljez, lju, lju, lo, lo, lu, lu — ma, man, mar, mi, mi, mi, mi, mi, mist, mor, mor, mu — na, na, na, na, na, na, ne, ne, nec, nem, ner, ni, ni, ni, ni, nik, nik, nič, nja, nu — o, o, o, o, ob, ob, on, op — pa, pe, pi, po, pod, pre — ra, rač, re, rec, rel, ri, ro, ros, rov, ru, rus — sab, sko, sko, slo, so, sti, sti, stri, su — šalj, še, šič, šku, šta — ta, ta, tan, tan, tar, tar, te, ter, ti, ti, tor, tra — u — va, va, van, ve, ve, ver, vi, vi, vid, vo, vol, vul, vza — za, zi — žur.

Iz zgornjih zlogov sestavite besede sledečih pomenov:

1. Nadangel. — 2. Velikonočni vzklik. — 3. Mesto na jugu naše države. — 4. Dežela, v kateri je deloval naš Odrašenik. — 5. Narod (ne pleme) v Jugoslaviji. — 6. Grški orjak (v sedanji dobi mnogokje naslov tovarne za razstrelivo, pa tudi za jeklo itd.). — 7. Članica Male zveze. — 8. Prijateljska zveza držav. — 9. Staro ime za del Slovenije. — 10. Ustanovitelj kraljestva Ilirije. — 11. Latinski bog ljubezni. — 12. Jugoslovanska reka (tudi cigarete nosijo njeno ime). — 13. Mesto na otoku Krku. — 14. Madžarski ples. — 15. Izraelski izraz za Boga. — 16. Sila. — 17. Edina slovenska zavarovalnica. — 18. Sredstvo za pisanje. — 19. Zepno orožje. — 20. Redovnica. — 21. Središče katoliškega verskega življenja in njega dušna hrana. — 22. Nekaj, kar je vsakomur zelo potrebno. — 23. Solata. — 24. Brzostrelno orožje. — 25. Ustanovitelj luteranske vere. — 26. Živeči slovenski slikar. — 27. Skupnost škofov s tujo besedo. — 28. Slovenski misijonar na Kitajskem. — 29. Sredstvo za brezžično telefonijo. — 30. Naša državna soseda. — 31. Gorski prelaz med Slovenijo in Korosko. — 32. Predstojnik pravoslavne samostana. — 33. Podmorska brzajavna naprava. — 34. Nekaj, kar je katoličan vsaj enkrat na leto dolžan vredno prejeti. — 35. Bojna ladja. — 36. Dolgo hladno orožje. — 37. Držati jo moraš. — 38. Ladja ki se lahko potaplja. — 39. Kis. — 40. Znana gora na Koroskem, ki je bila leta 1348 prizadeta po potresu. — 41. Kraljevi dvorec v Sloveniji. — 42. Ognjenik. — 43. Grški bog ljubezni. — 44. Brezžično gledanje na daljavo. — 45. Sladka opojna pijača. — 46. Slovensko mesto z živostrebrih rudnikom. — 47. Razstrelilno sredstvo (v vojni zlasti proti ladjam). — 48. Grški modrijan. — 49. On, ki nas je odrešil. — 50. Oče sv. Save in ustanovitelj srednjeveške srbske knežje dinastije Nemanjićev. — 51. Pisatelj drame »Kralj na Betajnovi«. — 52. Prožen. — 53. Sloviiti slovenski jezikoslovec, ki je umrl leta 1891. — 54. Pisatelj Gospoda Mirodolskega (umrl leta 1923 v Rogški Slatini). — 55. Katoličan grško-katoliškega obreda. — 56. Časnikar. — 57. Slovenski narodni odpadnik. — 58. Ime jugoslovanske tovarne letal (no poganskem božanstvu). — 59. Staroslavno mesto ob našem Jadranu. — 60. Časno plačilo. — 61. Človek, ki vidi vse za dobro in lepo. — 62. Slovenski šahovski mojster. — 63. Razvedrilo.

Kako rešujemo zlogovnice? Čeprav prejemamo zelo visoko število pravih rešitev naših zlogovnic, vendar tudi opažamo, da mnogi ne vedo, kako naj to stvar rešujejo. Torej pazite! Za današnjo zlogovnico morate poiskati 63 besed. Te besede smejo biti sestavljene le iz onih zlogov, ki jih gori navajamo. Vsak zlog je mogoče porabiti le enkrat. Vzemite polo papirja, pa napišite najprej drugo pod drugo številke 1 do 63. Nato čitajte, kaj morajo posamezne besede pomeniti. Pa boš na primer našel pod številko 21. zapisano: Središče katoliškega verskega življenja. Kaj je to? Morda misliš, da je to cerkev? Poglej dane zloge in vidiš, da med njimi ni ne zloga eer ne zloga kev. Ta beseda tedaj ni prava. Kaj pa morda Evharistija? Da, ta je prava. Zapiši najdeno besedo poleg številke 21., med zlogi pa prečrtaj zloge ev, ha, ri, sti, ja. Tako poišči vedno one besede, ki se ti zdijo najlažje. Imel boš vedno manj zlogov na razpolago, pa boš toliko lažje našel besede, ki so ti manj znane. Seveda je treba vzeti možnost v roko. Brez tuhtanja in včasih celo posvetovanja z drugimi mnogokrat ne gre. Priznal pa boš, da si z rešitvijo takih nalog uriš duha in širiš duševno obzorje.

Gospa Ivanka ima prav!

Da ima rajša, če postane pri pranju voda umazana, pravi gospa Ivanka. Je to mogoče? Da! Obilna, gosta in bela pena Zlatorogovega mila ima neverjetno moč, da razkroji in odplavi vsako nesnago, pa četudi se skriva v notranjosti tkanin. Perilo postane snežno belo in — odplavljena umazanost počrni vodo.

Zlatorog OVOTERPENTINOVO MILO

Ko si našel tako vseh 63 besed in imaš prečrtane vse zloge, besede pa lepo drugo pod drugo zapisane, vzemi od vsake besede po vrsti le prvo črko. Če črke po vrsti čitaš, moraš dobiti dve pomembni in tudi za današnji čas važni vrstici iz Prešernove pesnitve »Krst pri Savici«.

Kako poslejš rešitev? Rešitev mora biti tako spisana, kot je zgoraj opisano. Ni tedaj dovolj, da napišeš samo oni stavek, katerega je treba končno najti, temveč tudi vse najdene besede. Tako spisano rešitev vložiti v kuverto, frankiraj z znamko za 1,50 dinarjev ter odpošlji na naslov: »Naša moč«, Ljubljana, Miklošičeva 19. Se na to pazi, da morajo biti vse rešitve dne 30. septembra že v Ljubljani. Sedaj pa mnogo sreče!

Sejmi v septembru 1937

(Po Mis. koledarju.)

Prvi četrtlet v Črnomlju; v Radečah pri Zidanem mostu, na Skaručini, v Višnji gori; 1. v Livoldu, St. Ilju pri Velenju, na Zigerskem vrhu pri Sevnici; 2. v Sodražici (Kočevje), pri Sv. Bolfenku, v Prosenjakovcih; 3. v Krškem; 4. v Preski pri Medvodah, v Dolenji vasi pri Ribnici, v Petrovčah, v Bogojini, Tišini; 5. v Račni in Čušperku; 6. pri Sv. Vidu nad Ptujem; 7. v Zagradcu, v Vojniku pri Celju, pri Sv. Petru pod Sv. gorami, na Sv. gori, v Slivnici (Maribor), pri Sv. Jederti in Smarjeti pri Rim. toplicah, v St. Juriju ob Taboru; 8. pri Sv. Trojici v Slov. gor., v Gor. Petrovcih; 9. v Lukovici, Bučeh vasi, Vel. Laščah, v Gradcu (Črnomelj); 10. v Puconcih; 12. v Črmošnjicah, Vel. Mraševem pri Krškem, Loki pri Zuzmu; 13. v Dobovi; 14. v Žužemberku, Petrovčah, Rogatcu, Vitanju, Mangi (Kozje), v St. Janžu (Slovenj Gradec); 15. v Banji Loki, Zdolah (Pleterje), v St. Janžu pri Spod. Dravogradu; 16. na Rakeku, v Dobričah, pri Sv. Lenartu pri Laškem; 17. v St. Lambertu, v Kapelah pri Brežicah; 20. v Nadlesku pri Ložu, v Ljutomeru, pri Sv. Lenartu, v Zabukovju nad Sevnico, v St. Vidu pri Grobelnem; 21. v Ribnici, Borovnici, Zg. Tuhinju, St. Ilju pri Velenju, na Rečici ob Savinji, v Laškem, v Framu, Lučah, Podsredi; 24. v Slov. Bistrici, v Cankovi; 27. v Koprivniku, na Krki, na Travi; 28. na Muti; 29. v Mirni peči, na Grosupljem, v Mengšu, v Rovtavih pri Logatcu, Drnovem, v Škofji Loki, pri Sv. Barbari, pri Sv. Lovrencu na Ptujemskem polju, v Marenbergu, Šoštanju, Veržetu, v Pilštanju, v Gornji Lendavi; ponedeljek po sv. Egidiju v Zrečah, v Slovenjem Gradcu; ponedeljek po sv. Tilnu v St. Juriju; ponedeljek po angelski nedelji na Planini pri Črnomlju, pri Sv. Lovrencu v Prečini; soboto pred angelsko nedeljo na Planini; ponedeljek pred malim Smarnom v Mozirju; soboto pred malim Smarnom na Veseli gori pri Rakovniku; dan pred malim Smarnom v Topolovcu in Zagradcu; drugi dan po malem Smarnu v Turnišču; ponedeljek po malem Smarnu na Črnom vrhu, v St. Vidu pri Stični, v Loškem potoku, na Vinici pri Črnomlju; torek po malem Smarnu v Smartnem pri Litiji (živinski in kramarski); ponedeljek, četrtek in soboto po malem Smarnu v Rušah in St. Pavlu pri Preboldu; torek po malem Smarnu v Smartnem pri Litiji; četrtek po križevem tednu na Polšniku pri Litiji; drugi ponedeljek v mesecu na Bregu pri Ptuj; v sredo pred sladkim imenom Marije Device v Dobju; ponedeljek po 14. septembru v Črenovcih; ponedeljek pred kvatno nedeljo v Trebeljevem; soboto pred kvatnim tednom v Vel. Brusnicah, v Loki pri Zidanem mostu, v Smarju pri Jelšah; petek po nedelji imena Mar. Dev. v Boštanju; kvat. torek v St. Janžu na Dol.; 3. kvat. torek v Ljutomeru; kvat. četrtek v Dobrni, Podvoblu na Dol. in v Škocjanu; ponedeljek po kvat. nedelji v Višnji gori, v St. Juriju ob juž. žel.; ponedeljek po imenu Mar. Dev. v St. Janžu in v Smarju pri Celju; tretjo soboto v mesecu v Mokronogu; torek po kvat. ned. v Črnomlju; angelski poned. na Tinsjem; poned. pred sv. Matevžem v Braslovčah; sv. Rupert dan v Slov. Bistrici, pri Sv. Rupertu, pri Sv. Trojici v Slov. goricah, v Frankolovem; torek v jesenskih kvatrah v Ljutomeru; poned. pred sv. Mihaelom v Bučki, na Dovjem, v Novi vasi, na Završeh, v Lescah; poned. po sv. Mihaelu v Kostanjevici, v Litiji, v Konjicah, v Dolu pri Hrašniku; torek po sv. Mihaelu v Metliki; četrtek po sv. Hjeronomu v Prevaljah.

Ne vemo ne ure ne dneva...

V zadnjem času je »KARITAS« izplačala cele zavarovalne vsote ob smrti sledečih članov in članic:

Rojko Franc, Rogoznica, p. Sv. Lenart v Slov. gor.; Cilenšek Lucija, Leve, p. Petrovče; Lorbek Ivan, Studenci pri Mariboru, Vodnikova 13; Gašperin Janez, Zeje 10, p. Naklo pri Kranju; Svoljšak Franc, Mojstrana 145; Pavliha Ana, Trebelno 33; Červan Marija, Ivanja vas, p. Mirna peč; Suster Franc, Polzela 113; Potokar Frančiška, Podkraj 37, Zagorje ob Savi; Smrekar Terezija, Zabrdje 21, p. Mirna; Alič Jernej, Huje 25, Kranj; Oevirk Anton, Celje, Za Kresijo 12; Hlastec Anton, Stranice 76, p. Konjice; Štajner Ivan, Krško 12; Adrinek Frančiška, Loke 383, Trbovlje I; Golob Ivan ml., Bistrica pri Limbušu 10; Sever Josip, Ljubljana, Sv. Petra cesta 43; Fürthner Josip, Ptuj, Vseh svetnikov ul. 12;

Hatze Josip, Ljubljana, Bežigrad 14; Jereb Janez, župnik, Čušperk; Pachner Mihael, Krčevina pri Mariboru, Ribniško selo 19; Strajnar Marija, Verdun 4, p. Stopiče pri Novem mestu; Laznik Marija, Podsmreka 39, p. Dobrova pri Ljubljani; Kos Ivana, 4-letna hčerka tov. delavca z Jesenic, Savsko nabrežje 17, je bila brezplačno zavarovana, ker sta zavarovana oče in mati po ceniku CT.

V juniju 1937 se je prijavilo v »KARITAS« — 644 novih zavarovancev.

»KARITAS«.

Kakešna fara — takšen zvon

Kdo ni ponosen na svoj farni zvon? Trnovčani pojo, da

»res lepa je trnovska fara,
še lepši je trnovski zvon«.

Farni zvon nas spremlja od krsta do pogreba. Oznanja nam veselo dogodka, sporoča nam žalostne. Ob praznikih vriska in poje z nami, žalne dni joka z našimi srei.

Težko je vsakemu faranu, ako se naš zvesti tovariš, naš ponos pokvari, prelomi, poč. Pa tudi škoda je velika. Prelitje, popravilo stane 10.000, 20.000 ali še več dinarjev. Danes stežka katera srenja zmora tako vsoto. In vendar se dan na dan dogajajo škode na zvonovih. Pri potrkavanju, radi bitja ure, pri zvonjenju, iz neznanega vzroka — pa se pojavi na zvonu razpoklina, kos zvona se odlomi, celi zvon se razleti.

Tudi na te nezgode misli Vzájemna zavarovalnica. Zoper škode na zvonovih je uvedla že pred 37 leti posebno zavarovanje. Ko sedaj povojni zvonovi prestajajo svojo deset- ali petnajstletno starostno dobo ter ne gredo več pod jamstvene obveznosti zvonolivarne, prehaja riziko za poškodbe na zvonovih na cerkveno upravo in s tem v breme posameznih cerkvenih občin in srenj. Ali ni veliko bolj smotrno, prenesti ta riziko na zavarovalnico, kot biti dan na dan v negotovosti, da se vsak hip utegne pripetiti škoda na zvonu in bo potem tako težko zbrati potrebna sredstva za prelitje in popravilo, dočim bi sicer ves strošek nosila Vzájemna zavarovalnica za razmeroma nizko letno premijo za zavarovanje?

Ta dejstva dajemo v premislek vsem spoštovanim upraviteljem cerkvene imovine in ključarjem posameznih srenj. Vedno pogostnejše so škode na zvonovih, zato smatramo za svojo dolžnost, da takoj na to opozorimo, da morda ne bo prepozno — že jutri.

Škotska. Anglež potuje po severni Škotski. Dolgočasno je tam in kot pri nas so ceste za nič.

Pa sreča Škota in ga vpraša: »Kaj pa počnete, če kdo pri vas zboli? Saj niti zdravnika ne morete pravočasno poklicati!«

Škot pa odkritosrčno: »Da, pri nas umremo vsi naravne smrti.«

*

Kavalirska. Gospodična Zefa: »Moj oče mi za vsaki rojstni dan pokloni lepo knjigo.« — Gospod Miča: »E, potem morate imeti že kar čedno knjižnico.«

*

Moderna snubitev. »Gospodična, oprostite, da se drznem prositi Vas za roko.« — »Zal mi je, a moram odkloniti.« — »Ali sem pokazal za Vas premalo zanimanja?« — »Zanimanja že, a denarja ne.«

Ilustracije in klizeji

dajo reklami šele pravo lice. — Za reklamo v visokih nakladah vvažujte le offsettisk, ki je danes najcenejši!

Kamenotisk & Knjigotisk
Bakrotisk & Klizarna
Litografija & Offsettisk

**JUGOSLOVANSKA
TISKARNA
LJUBLJANA
KOPITARJEVA UL. 6**